

gjort til Genstand for omhyggelig Drøftelse inden for de lokale Landboforeninger, derfra er det gaaet over til Udvalg, som vare nedsatte af de samvirkende danske Landboforeninger, der derefter have indgivet deres Betænkninger til den Kommission, som har været nedsat, og hvis Medlemmer væsentlig ere foreslaaede af de landøkonomiske Foreninger. Resultatet af denne Kommissions Arbejde foreligger nu her med de mindre væsentlige Ændringer, som den højtærede Landbrugsminister har foretaget, og som væsentlig ere af finansiell Natur. Jeg mener derfor, vi kunne sige, det er en meget omhyggelig Forberedelse, dette Lovforslag har faaet.

Det forekommer mig, at Hovedspørgsmaalet er dette: Er det forsvarligt og rigtigt at anvende et saa stort Beløb, som her er foreslaaet i de angivne Øjemed, og kan det forventes, at det, som her er foreslaaet, sikkert vil føre mod Maalet: Husdyrbrugets rationelle Udvikling? Spørgsmaalet maa sikkert besvares absolut bekræftende. Vi kunne her lade Erfaringerne tale. Det Opsving, som Husdyrbruget i Danmark har faaet i den sidste Menneskealder, og i alt Fald navnlig siden Staten i nogen væsentlig Grad har støttet det private Initiativ især ved Husdyrloven af 1887 og ved Tillæget af 1893, forekommer mig at være iøjnefaldende for alle, som have en Smule Interesse for Landbrugets Udvikling. Jeg tror at turde sige, at netop det, at de danske Landmænd med Energi og Dygtighed have kastet sig over den Side af Landbrugets Virksomhed, vejledet af Videnskabsmænd og af Mænd med Autoritet paa dette Omraade og støttet af Staten ved Husdyrlovenes Tilskud, er en væsentlig Aarsag til, at det danske Landbrug, trods de mindre gode Tider, dog staaar saa vel rustet i Kampen for Udviklingen, som Tilfældet maa siges at være. I Sammenligning med andre Lande kunne vi vist uden Selvros sige, at det danske Landbrug staaar ret højt. Med Hensyn til den anden Del af Spørgsmaalet, om det, som her er foreslaaet, vil føre til det attraaede Maal, mener jeg, at det ogsaa maa kunne besvares bekræftende. Vi maa lægge Mærke til, at i alt Fald det væsentligste af det, man her foreslaar at støtte, er noget, som Landbrugets Mænd trindt omkring omfatte med den allerstørste Interesse.

Der har været udtalt, jeg vil ikke sige en skarp Kritik, men nogen Kritik af Præmieringsystemet. Der har været udtalt,

at det synes at være nær ved at være et overlevet Standpunkt, at den Interesse, det skulde vække osv., var vakt. Jeg tror nok, der ses noget fejl herpaa, og jeg tror ganske sikkert, at det ikke kan undværes. Det er ganske rigtigt, som den højtærede Landbrugsminister udtalte i Lørdags, at skulde der knappes noget af paa Bevillingerne til Dyrskuer, maatte det være de smaa, de gjorde mindst Nytte. Men det gaar dog ikke an at foretage en Afknapping her, thi det er vistnok alles Erfaring, at det alligevel er Dyrskuerne, der formaa at vække den største Interesse inden for Landboforeningernes Omraade. Dersom der ikke kan holdes Dyrskuer, er det overhovedet vanskeligt at samle de danske Landmænd i Foreninger. Som Udviklingen er foregaaet, er det saaledes, at enhver livskraftig Landboforening har mangfoldige andre Opgaver paa Landbrugets Omraade, og skulle disse støttes, og de bør støttes, er det umuligt at faa saa mange Penge tilovers, at Dyrskuerne kunne faa nogen Betydning, dersom de ikke støttes af Staten. Vi maa huske paa, at Dyrskuernes Betydning er dels af opmuntrende og dels af belærende Natur, og navnlig maa det ogsaa siges for de større Dyrskuers Vedkommende, de Skuer, som de samvirkende Landboforeninger afholde, at de have Betydning ud over vort eget Lands snævre Grænser, idet det jo er vitterligt, at der er begyndt en god Afsætning af Tillægsdyr til vore Nabolande. Jeg tror derfor, at den Interesse, der er vakt, og som maaske er større end nogen Sinde før, maa ikke svækkes men derimod styrkes ved, at der ydes Bidrag af Staten.

Den anden Side, som Staten vil støtte, er i Særdeleshed Fællesforeningsvæsenet, saaledes som det giver sig Udslag gennem Avlsforeninger, noget, som alle ere enige om er formaalstjenligt og rigtigt. Kvægavlsforeningernes og Hesteavlsforeningernes Virksomhed er ikke omstridt fra nogen Side. Statens Hingste- og Tyreskuer have været en Del omtalt, og der har været peget paa, at det kunde være rigtigt at gaa noget bort fra Præmieringsystemet og mere over til at bedømme Afkom. Der kan ogsaa være meget rigtigt i den Tanke, og man er jo ogsaa delvis inde paa den Vej. Dette Forslag aabner Mulighed for at udvikle det endnu videre, men det forekommer mig, at der ogsaa er en Fare ved at kaste sig alt for ensidigt over den Tanke. Dersom vi tænke os, at Belønningerne, Præmieringen af de ældre Handyr faldt ganske bort og derimod blev givne